
Obsah

PŘEDMLUVA K DRUHÉMU VYDÁNÍ	9
ÚVODEM	11
I. ČÁST – MULTIDISCIPLINÁRNÍ A TEORETICKÁ VÝCHODISKA STÁŘÍ A STÁRNUTÍ	17
1 PROBLEMATIKA STÁŘÍ A STÁRNUTÍ V EVROPSKÉM KULTURNÍM PROSTORU	19
1.1 Filozoficko-historické souvislosti	20
1.2 Národní a evropské strategické dokumenty.....	22
1.3 Demografické a socioekonomické charakteristiky stárnutí populace ...	23
1.4 Mezigenerační dialog a solidarita	28
1.5 Kvalita života seniorů.....	31
1.6 Volný čas a životní styl seniorů.....	35
2 INTERDISCIPLINÁRNÍ A METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA STÁRNUTÍ	37
2.1 Gerontologie a geriatrie	37
2.2 Edukační gerontologie	39
2.3 Gerontopsychiatrie a gerontopsychologie.....	40
3 BIOLOGICKÉ A PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY STÁŘÍ A STÁRNUTÍ	41
3.1 Stáří pohledem vývojové psychologie	41
3.2 Psychické a biologické stárnutí.....	43
3.3 Klasické a moderní teorie stárnutí	45
3.4 Stárnutí smyslových orgánů	49
3.5 Změny v kognitivních funkcích a psychických procesech	50
3.6 Nemoci ve stáří	52
II. ČÁST – SYSTÉM SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O SENIORY	55
4 SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O SENIORY	57
4.1 Obecná východiska sociálního zabezpečení jako součást sociálního systému společnosti	57

4.2	Struktura a systém péče o seniory v ČR	60
4.3	Druhy a formy služeb a péče o seniory	62
4.4	Sociálně patologické jevy a násilí páchané na seniorech	66
4.5	Výkon povolání v sociálních službách	70
III.	ČÁST – VZDĚLÁVÁNÍ A AKTIVIZACE SENIORŮ V SYSTÉMU EDUKAČNÍCH VĚD – SOUČASNOST A PERSPEKTIVY	72
5	ANDRAGOGIKA JAKO VÝCHOZÍ VĚDNÍ DISCIPLÍNA GERONTAGOGIKY	73
5.1	Vývoj evropského andragogického myšlení	74
5.2	Vymezení a charakteristika andragogiky	77
5.3	Význam andragogiky pro studium seniorů	79
5.4	Sociální a speciální andragogika	81
5.5	Čtyři pilíře andragogické práce se seniory	84
5.6	Návrh kompetenčního modelu sociálního andragoga	88
6	GERONTAGOGIKA A JEJÍ KONSTITUOVÁNÍ	91
6.1	Vymezení a vývoj pojmu gerontagogika	91
6.2	Konstituování gerontagogiky	92
7	VZDĚLÁVÁNÍ, ROZVOJ A UČENÍ SE SENIORŮ	96
7.1	Cíle a význam edukace seniorů	96
7.2	Možnosti a funkce vzdělávání seniorů	98
7.3	Androdidaktické souvislosti – gerontodidaktika	99
7.4	Univerzity třetího věku – historie a současnost	102
7.5	Poradenství pro seniory	111
7.6	Aktivizační, terapeutické a rehabilitační přístupy	112
7.7	Edukace jako nástroj prevence sociálně patologických jevů	121
7.8	Sociální izolace a exkluze seniorů	124
	ZÁVĚREM	128
	SHRNUTÍ	130
	SUMMARY	133
	SOUPIS BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ	136
	SEZNAM ZKRATEK	165
	PŘÍLOHY	166
	JMENNÝ REJSTŘÍK	180
	VĚCNÝ REJSTŘÍK	185